

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai

Mes atlikome TEO LT, AB ir susijusių juridinių asmenų auditą pagal Sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-1164 „Dėl Sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 2-45, Nr. 70-2606) 48 punkto ir Apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 1V-738 „Dėl Apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 70-2607) 42 punkto nuostatas (toliau kartu – Reguluojamosios apskaitos taisyklės), siekiant įsitikinti ar TEO LT, AB ir susiję juridiniai asmenys (toliau – TEO LT, AB) 2008 ataskaitiniais metais vykdė teisės aktų reikalavimus (toliau – auditas).

Vadovybės atsakomybė

TEO LT, AB vadovybė yra atsakinga už Reguluojamosios apskaitos taisyklių reikalavimų vykdymą, metinėse sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo ataskaitose pateiktos informacijos ir duomenų teisingumą, aiškumą, pilnumą bei skaidrumą bei, vadovaujantis Reguluojamosios apskaitos taisyklių reikalavimais, sąnaudų paskirstymo sistemos ir apskaitos atskyrimo sistemos palaikymą, atnaujinimą ir tinkamo veikimo užtikrinimą. Atliktas auditas neatleidžia TEO LT, AB vadovybės nuo jos atsakomybės.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę ar TEO LT, AB 2008 ataskaitiniais metais vykdė teisės aktų reikalavimus. Mes atlikome auditą pagal Tarptautinės buhalterijų federacijos patvirtintus Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, jog mes taip planuotume ir atliktume auditą, kad gautume pakankamą pagrindą tvirtinti, jog TEO LT, AB 2008 ataskaitiniais metais vykdė teisės aktų reikalavimus. Audito metu testais buvo ištirti įrodymai, patvirtinantys, ar TEO LT, AB 2008 ataskaitiniais metais vykdė teisės aktų reikalavimus. Auditas buvo atliktas pagal audito paslaugų sutartyje numatytą apimtį.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą mūsų nuomonei.

Nuomonė

Reguluojamosios apskaitos taisyklėse nurodyti protingumo kriterijų atitinkančios investicijų gražos skaičiavimo būdai. TEO LT, AB metinėse sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo ataskaitose pateikė 2008 m. sąnaudų paskirstymo procese naudotus įvertinimus. Protingumo kriterijų atitinkančią investicijų gražą Ūkio subjektas turi apskaičiuoti kaip veikloje naudojamo kapitalo apimties ir

Gedimino pr. 24-11
LT-01103 Vilnius
Lietuva
Telefonas 370 5 2619772
Faksas 370 5 2784843

kapitalo kainos sandaugą. Ūkio subjektas kapitalo kainą turi apskaičiuoti kaip vidutinę svertinę kapitalo kainą. Vidutinės svertinės kapitalo kainos skaičiavimui naudojami TEO LT, AB metinių finansinių ataskaitų, atitinkami rinkų, šalies vertinimo duomenys. Vienas iš skaičiavimuose naudojamų rodiklių yra pelno mokesčio norma, kuri daro svarbią įtaką vidutinės svertinės kapitalo kainos prieš mokesčius apskaičiavimui. TEO LT, AB naudota reikšmė lygi 20 %. 2008 m. galiojusi pelno mokesčio norma, nustatyta Lietuvos Respublikos teisės aktų, buvo 15 %, efektyvi 2008 m. TEO LT, AB pelno mokesčio norma sudarė 15,6 %. Mūsų nuomone, TEO LT, AB skaičiuodama vidutinę svertinę kapitalo kainą už 2008 m. turėtų naudoti ne didesnę nei efektyvią pelno mokesčio normą.

Audito metu nustatyta, kad tiksli faktinė darbo laiko apskaita kiekvienai veiklai nėra vedama, dalis veiklų paskirstoma pagal atsakingų asmenų pateiktus darbo laiko koeficientus, kurių reikšmės nustatytos ekspertiniu vertinimu. Nagrinėdami šiuos padalinių pateiktus istorinius darbo laiko panaudojimo veikloms ir procesams koeficientus mes negalėjome įsitikinti jų teisingumu ir tikslumu.

Mūsų nuomone, išskyrus ankstesnėse pastraipose išdėstytų dalykų poveikį metinėms sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo ataskaitoms, TEO LT, AB 2008 ataskaitiniais metais reikšmingais atžvilgiais vykdė teisės aktų reikalavimus.

Nesąlygodami auditoriaus nuomonės, atkreipiame dėmesį į toliau nurodytus dalykus:

- audito metu nustatyta, kad pagal Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-1164 „Dėl Sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 2-45, Nr. 70-2606) patvirtintų Sąnaudų apskaitos taisyklių nuostatas, nustatant protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą, ūkio subjektas veikloje naudojamo kapitalo apimtį turi apskaičiuoti kaip kiekvieno ataskaitinio laikotarpio ketvirčio pabaigoje naudoto kapitalo apimčių geometrinį vidurkį. TEO LT, AB naudojamo kapitalo apimtį skaičiuoja kaip geometrinį vidurkį kiekvieno detalaus balanso straipsnio įtraukdama ir pirmo ketvirčio pradžios duomenis. Be to, audito metu nustatyta atvejų, kai tam tikrų balansinių straipsnių buvo skaičiuojamas aritmetinis vidurkis;

- TEO LT, AB 2007-02-19 generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 47 patvirtintoje atnaujintoje Sąnaudų apskaitos (Verslo sąnaudų paskirstymo) ir apskaitos atskyrimo metodikoje nurodyta, kad kapitalo kaina skaičiuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 1V-737 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 1V-1164 „Dėl sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintų taisyklių 19 punkte numatyta formulė. Audito metu nustatyta, kad TEO LT, AB vidutinės svertinės kapitalo kainos skaičiavimui naudojo modifikuotas formules;

- Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-1164 „Dėl Sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 2-45, Nr. 70-2606) nustatytas nuosavo kapitalo kainos skaičiavimas remiasi klasikiniu CAPM modeliu. TEO LT, AB nuosavo kapitalo kainos skaičiavimui taikė modifikuotą CAPM modelį, kuris turi papildomų rizikos įvertinimo rodiklių, kurie atitinkamai įtakoja vidutinės svertinės kapitalo kainos ir protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos dydžius;

- audito metu nustatyta, kad pradiniam sąnaudų paskirstymo proceso etape Didžiosios knygos sąnaudų sąskaitos grupuojamos į sąnaudų grupes pagal sąnaudų pobūdį, tačiau sąnaudų paskirstymo procese sąnaudos nėra atskiriamos į atskirus sąnaudų kaupimo objektus priklausomai nuo jų kilmės bei pastovumo, t. y. vertinant ar tai vienkartinės, ar periodiškai patiriamos sąnaudos. Mūsų nuomone, toks atskyrimas gali būti svarbus, nes šių grupių sąnaudų paskirstymui turėtų būti naudojami skirtingi koeficientai kad būtų išlaikytas priešastingumo principas;

- TEO LT, AB sąnaudų paskirstymui naudojama programa neturi galimybės suformuoti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymais patvirtintų Reguluojamosios

apskaitos taisyklių prieduose nurodytas ataskaitas be pertvarkymų rankiniu būdu. Todėl padidėja rizika, kad gali atsirasti tam tikri duomenų iškraipymai dėl žmogiškojo faktoriaus.

Direktorius, auditorius Rišardas Krinickis
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000136
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001234

2009-12-22

Gedimino pr. 24-11, Vilnius, Lietuva